

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 9. februar 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-0908
Dok.: EHL41125

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

forslag til lov om ændring af retsplejeloven og offererstatningsloven

(Underretning ved udgang og løsladelse mv. og udvidelse af fristen for politianmeldelse ved erstatning fra staten til ofre for forbrydelser)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Rapporten afgivet af Arbejdsgruppen om en styrket indsats over for ofre for forbrydelser har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Fængselsforbundet, Foreningen af Fængselsinspektører, Vicefængselsinspektører og Økonomiechefer, Kriminalforsorgsforeningen, HK-Landsklubben Kriminalforsorgen, Landsklubben af socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Erstatningsnævnet, Civilstyrelsen, Datatilsynet, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Retspolitisk Forening, Offerrådgivningerne i Danmark, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Center for Voldtægtsofre (Rigshospitalet) og Landsorganisationen for Kvindekrisecentre.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet har modtaget høringsvar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Foreningen af Fængselsinspektører, Vicefængselsinspektører og Økonomichefer, Landsklubben af socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Erstatningsnævnet, Datatilsynet, Kommunernes Landsforening, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening og Landsforeningen Hjælp Voldsofre.

Justitsministeriets kommentarer til høringsvarene er anført i kursiv.

2. Høringsvarene

2.1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretterne, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Rigspolitiet, Kommunernes Landsforening og Danske Advokater har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Advokatrådet kan generelt tilslutte sig arbejdsgruppens forslag til ændringer og justeringer med henblik på at styrke indsatsen over for ofre for forbrydelser.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater kan tiltræde konklusioner og forslag, som er fremlagt af arbejdsgruppens flertal.

Institut for Menneskerettigheder finder det af stor vigtighed, at der er et vedvarende fokus på offerets stilling, og er enig i de ændringer, som foreslås i rapporten.

Retspolitisk Forening bemærker, at rapporten gennemgående er udtryk for en dybdegående, grundig og saglig behandling af spørgsmålet om retsstillingen for ofre for forbrydelser. Foreningen bemærker dog, at spørgsmålet om børn som vidner og mulige ofre ikke behandles specifikt i rapporten ud over spørgsmålet om forældelse af adgangen til erstatning efter offererstatningsloven for personer, der som børn eller unge er blevet udsat for seksuelle overgreb. Foreningen finder denne mangel uhenigtsmæssig og opfordrer til, at der i fremtidige arbejdsgruppekommissio-

rier og rapporter tages hensyn til de særlige omstændigheder, der er i forbindelse med børn som vidner og mulige ofre.

2.2. Rapportens enkelte elementer

2.2.1. Bistandsadvokatordningen

Advokatrådet er enig med arbejdsgruppen i, at der ikke er behov for yderligere udvidelse af området for beskikkelse af bistandsadvokater, ligesom Advokatrådet ikke finder grundlag for at udvide omfanget af bistandsadvokatens opgave. Advokatrådet har ikke bemærkninger til, at offeret i videre omfang end i dag får mulighed for at fremføre udtalelser om det strafbare forholds konsekvenser for offeret, så længe den pågældende eller dennes bistandsadvokat ikke derved tillægges partsbeføjelser.

Retspolitisk Forening finder det positivt, at mulige ofre for forbrydelser i større grad end hidtil får mulighed for at fremføre deres syn på den mulige forbrydelse, herunder såvel i skærpende som i formildende retning for vurderingen af den mulige gerningspersons handlinger, og at anklagemyndigheden tillige i et vist omfang kan inddrage dette. Det understreges dog, at forpligtelsen til at efterforske og retsforfølge mulige forbrydelser fortsat påhviler staten (politiet og anklagemyndigheden), og at der i vidt omfang skal anlægges en objektiv vurdering af det muligt begåede forhold set i forhold til gældende ret. Det fremhæves, at bistandsadvokaten ikke må tillægges en funktion som ”anden-anklager”, hvilket der er potentiel risiko for, navnlig når bistandsadvokaten gives mulighed for at udtale sig, før skyldsspørgsmålet er fastslået.

Lovforslaget indeholder ikke forslag til ændringer i forhold til bistandsadvokatens beføjelser mv.

Arbejdsgruppen har i forbindelse med sin gennemgang af reglerne om beskikkelse af bistandsadvokat og de praktiske erfaringer hermed overvejet, om offeret – uden at den pågældende eller dennes bistandsadvokat derved tillægges partsbeføjelser – i videre udstrækning end i dag bør have mulighed for at fremføre sine synspunkter i forbindelse med straffesagens behandling. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at udtalelser om det strafbare forholds konsekvenser for offeret bør kunne fremsættes, når det som led i dommerens almindelige retsledelse sikres, at der ikke bliver tale om langvarige og meget følelsesmæssige redegørelser. Arbejdsgruppen finder således, at bistandsadvokaten kan være opmærksom herpå i

forbindelse med sin afhøring af den forurettede vedrørende et eventuelt erstatningskrav, ligesom det også for anklageren vil kunne være en opgave i et begrænset omfang at inddrage den forurettedes oplevelse af hændelsen i forbindelse med vidneafhøringen om det kriminelle forhold.

Justitsministeriet er enig i det, som arbejdsgruppen har anført.

2.2.2. Informationsmateriale til offeret

Institut for Menneskerettigheder er enig med arbejdsgruppen i, at informationsmaterialet i videst muligt omfang bør målrettes den type forbrydelse, som offeret har været udsat for. Instituttet er endvidere enig i anbefalingen om, at materialet gøres tilgængeligt i elektronisk form. Instituttet foreslår, at den løbende revision af materialet også indeholder en vurdering af, om materialet bør oversættes til andre sprog for at nå målgruppen.

Rigsadvokaten har over for Justitsministeriet oplyst, at i hvert fald dele af materialet vil blive oversat til andre sprog.

2.2.3. Konfliktrådsordningen

Retspolitisk Forening anfører, at arbejdsgruppen ikke har drøftet spørgsmålet om, hvorvidt konfliktråd kan fungere som et *alternativ* til straf. Foreningen finder, at det af hensyn til såvel det mulige offer som den mulige gerningsperson samt for styrkelse af konfliktrådets placering og rolle i samfundet i videre omfang end sket i rapporten bør vurderes, hvorvidt konfliktrådsbehandling i visse tilfælde vil kunne træde i stedet for straffesagsbehandling helt overordnet, vil kunne udgøre et alternativ til en domfældelse, eller om konfliktrådet som en mellemvej vil kunne hjemle strafbortfald.

Lovforslaget indeholder ikke forslag til ændringer i konfliktrådsordningen.

Arbejdsgruppen har om denne ordning anført, at den permanente og landsdækkende konfliktrådsordning først er gennemført med virkning fra den 1. januar 2010, og derfor er det arbejdsgruppens opfattelse, at det er for tidligt at foretage en vurdering af ordningen. En sådan vurdering må således forudsætte, at ordningen har virket nogen tid, og at der dermed har været mulighed for at foretage en evaluering blandt de personer, der

har deltaget i konfliktråd. Arbejdsgruppen finder derfor ikke på nuværende tidspunkt anledning til at fremkomme med anbefalinger med hensyn til konfliktrådsordningen.

Justitsministeriet er enig i det, som arbejdsgruppen har anført.

2.2.4. Offerfond

Advokatrådet er enig med arbejdsgruppen i, at der ikke er grundlag for etablering af en offerfond her i landet.

Retspolitisk Forening kan tilslutte sig arbejdsgruppens principielle betragtninger om en offerfond, men advarer mod en potentiel overbetoning af bodstankegangen. Det er efter foreningens opfattelse vigtigt, at bidraget fra en dømt til en offerfond alene skal være udtryk for en genopretningstankegang, hvorved gerningspersonen kan hjælpes til at sone sin handling over for samfundet, samt en påmindelse om handlingens alvor. Heraf følger også, at det bør undgås, at eventuelle bidrag til offerfonden gøres uforholdsmæssigt store.

Foreningen er desuden uenig i det af arbejdsgruppen anførte om, at et væsentligt hensyn ved indførelse af en offerfond kan være, at man dermed tydeliggør, at statsmagten står på offerets side, hvilket bl.a. har været anført som begrundelse for at indføre en offerfond i Sverige. Foreningen anfører i den forbindelse, at statsmagten netop ikke ”står på offerets side”, men derimod skal være neutral og søge at finde sandheden i det omfang, det er muligt, herunder lade enhver rimelig tvivl komme tiltalte til gode. Foreningen finder desuden, at det bør inddrages, at skellet mellem offer og gerningsperson ikke er sort/hvidt, men kan have forskellig klarhed alt efter omstændighederne, hvilket bør mane til forsigtighed med at pålægge dømte at betale bidrag til offerfonden i alle tilfælde af personfarlige forbrydelser.

Lovforslaget indeholder ikke forslag til oprettelse af en offerfond.

Arbejdsgruppen har overvejet, om der bør indføres en ordning, hvorefter den domfældte i visse straffesager pålægges at indbetale et beløb til en offerfond, der navnlig giver økonomisk støtte til forskning eller til frivillige organisationers arbejde. En sådan fond måtte efter arbejdsgruppens opfattelse i givet fald afgrænses til at omfatte de forbrydelser, hvor der er et egentligt offer, det vil sige primært ved overtrædelse af straffelovens

kapitel 23 (forbrydelser i familieforhold), kapitel 24 (forbrydelser mod kønssædeligheden), kapitel 25 (forbrydelser mod liv og legeme) og kapitel 26 (forbrydelser mod den personlige frihed) samt straffelovens § 288 (røveri).

Arbejdsgruppen har lagt til grund, at afgiften ville skulle pålægges af retten i forbindelse med dommen, og at opkrævning og inddrivelse af en sådan afgift i givet fald ville skulle ske sammen med og på samme måde som opkrævning og inddrivelse af bøder og sagsomkostninger mv. Arbejdsgruppen har endvidere lagt til grund, at administration af fonden ville forudsætte et sekretariat, som mest nærliggende ville kunne etableres under Civilstyrelsen, og at uddelinger fra fonden ville skulle besluttes af et nævn.

Arbejdsgruppen har vurderet de økonomiske konsekvenser i forbindelse med etablering af en sådan offerfond. Selv om der er store usikkerheder forbundet med vurderingen af såvel de forventelige indtægter som de forventelige udgifter, står det klart, at udgifterne hos de berørte myndigheder må forventes at have en sådan størrelse, at der vil være risiko for, at udgifterne overstiger de indtægter, man ville kunne forvente med den ovennævnte afgrænsning af de omfattede forbrydelser. I hvert fald må det nettobeløb, der ville være til rådighed til udlodninger fra fonden, i bedste fald antages være af meget begrænset størrelse. Dette ville endog være tilfældet, selv om afgiften fastsættes til 1.000 kr., og selv om driftsudgiften måtte vise sig at blive lavere end det forudsatte.

På den baggrund er det arbejdsgruppens opfattelse, at de nødvendige forudsætninger for etablering af en offerfond ikke er til stede.

Justitsministeriet er enig i det, som arbejdsgruppen har anført.

2.2.5. Underretning ved udgang og løsladelse mv.

Advokatrådet er positivt indstillet over for arbejdsgruppens forslag om øget adgang til underretning om gerningsmandens udgang og løsladelse mv., når offeret har anmodet herom. Advokatrådet finder, at der i arbejdsgruppens anbefaling er god balance mellem hensynet til gerningsmanden og offeret, og at det i situationer, hvor politiet skal udpege en kontaktperson for offeret, kan være velbegrundet at underrette offeret om tidspunktet for gerningsmandens første uledsagede udgang og prøveløsladelse eller løsladelse samt om eventuel undvigelse.

Advokatrådet finder ligesom arbejdsgruppen, at underretning skal undlades i situationen, hvor en varetægtsarrestant løslades mv., idet hensynet til den mistænkte og dennes interesse i fortrolighed vedrørende sine private forhold i denne situation vejer tungere end hensynet til offerets ønske om underretning.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at der indføres særlige regler om, at offeret i videre omfang end i dag kan blive underrettet om gerningsmandens udgang og løsladelse mv. Forslaget indeholder efter instituttets opfattelse en fornuftig afvejning af hensynet til henholdsvis offeret og gerningsmanden.

Landsklubben af socialrådgivere i Kriminalforsorgen finder i lighed med arbejdsgruppen, at det er yderst væsentligt, at det er op til offeret selv at anmode om, at der skal ske underretning i forbindelse med udgang og løsladelse mv. Ligeledes findes overvejelserne vedrørende gerningsmandens sikkerhed i forbindelse med underretningen væsentlige og positive.

Datatilsynet har anført, at arbejdsgruppens forslag til en underretningsordning efter Datatilsynets opfattelse lægger op til, at der på dette område skal ske videregivelse af følsomme oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af persondatalovens §§ 7 og 8.

Gennemførelse af arbejdsgruppens forslag forudsætter derfor efter Datatilsynets vurdering udtrykkelig lovhjemmel. Datatilsynet understreger i den forbindelse, at en sådan ordning efter tilsynets opfattelse kun bør gennemføres, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor.

Datatilsynet opfordrer til, at det i vurderingen heraf også indgår, hvordan den foreslåede ordning kan administreres, uden at de omhandlede følsomme oplysninger spredes i en større kreds eller offentliggøres eksempelvis på internettet.

Efter gældende ret vil det efter reglerne i både persondataloven og forvaltningsloven bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, om det vil være berettiget at videregive oplysninger om gerningsmandens løsladelse mv. til forurettede eller forurettedes nære pårørende. Der ville herunder kunne lægges vægt på, om den forurettede har ønsket at blive underrettet, og om der er et indbyrdes kendskab mellem offer og gerningsmand,

som indebærer, at offeret har en særlig interesse i at få kendskab til løsladelsen mv. Særligt i forhold til persondataloven bemærkes, at underretning efter Justitsministeriets opfattelse i det konkrete tilfælde ville have hjemmel i persondatalovens § 7, stk. 6, jf. lovens § 8, stk. 6, da underretningen ville være nødvendig af hensyn til en offentlig myndigheds varetagelse af sine opgaver på det strafferetlige område.

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens i § 741 g vil indebære, at det i alle tilfælde – inden for de i bestemmelsen angivne rammer – vil være berettiget at videregive oplysninger om gerningsmandens løsladelse mv. til forurettede eller forurettedes nære pårørende. Dette gælder, uanset om videregivelsen ellers skulle være bedømt efter persondataloven eller forvaltningsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke begrænse de eksisterende muligheder for at underrette offeret om gerningsmandens løsladelse mv. Politiet vil således fortsat – uanset arten af den begåede kriminalitet – i konkrete tilfælde, hvor politiet ud fra præventive eller sikkerhedsmæssige overvejelser finder, at der er et særligt hensyn at tage til offeret i sagen, kunne foretage underretning ved gerningsmandens løsladelse mv. i overensstemmelse med persondataloven eller forvaltningsloven.

Med hensyn til den forurettede eller forurettedes nære pårørendes brug af de oplysninger om gerningsmandens løsladelse mv., som de pågældende i givet fald modtager, lægger Justitsministeriet til grund, at der som udgangspunkt vil være tale om en aktivitet af rent privat karakter, som ikke er omfattet af persondataloven. Der vil dog eksempelvis ikke være tale om en aktivitet af rent privat karakter, hvis oplysninger af den omhandlede karakter offentliggøres på internettet, og en sådan offentliggørelse vil efter Justitsministeriets vurdering normalt indebære en krænkelse af persondataloven. Der vil blive gjort opmærksom på dette forhold i den underretning, som forurettede eller dennes nære pårørende modtager.

Der henvises til pkt. 3.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Datatilsynet har også noteret sig, at gerningsmanden ifølge arbejdsgruppens forslag ikke vil blive informeret om, at oplysninger om den pågældendes udgang og løsladelse mv. vil blive videregivet til offeret, medmindre særlige grunde taler herfor.

Det er Datatilsynets vurdering, at den foreslåede ordning rejser spørgsmål i forhold til reglerne om oplysningspligt i persondatalovens § 29.

Arbejdsgruppen lægger op til, at den forurettede fremsætter en anmodning om underretning, som herefter behandles af den kompetente myndighed (politiet). Spørgsmålet er, om den indsamling og behandling af oplysninger om gerningsmandens afsoningsforhold mv., som sker i forbindelse hermed, har et sådan selvstændigt formål og endvidere indgår i en sammenhæng, hvor det med overvejende sandsynlighed vil blive videregivet, at der er tale om en situation omfattet af persondatalovens § 29. Datatilsynet finder, at spørgsmålet må indgå i de videre overvejelser. Tilsynet skal i den forbindelse også henvise til det grundlæggende princip om god databehandlingsskik. jf. persondatalovens § 5, stk. 1. Heri ligger, at behandlingen af personoplysninger skal være rimelig og lovlige, hvilket bl.a. forudsætter, at registrerede personer kan få kendskab til en behandlings eksistens.

Foreningen af Fængselsinspektører, Vicefængselsinspektører og Økonomichefer har anført, at arbejdsgruppens forslag til en underretningsordning er udtryk for en nøje afvejning af på den ene side hensynet til offeret og på den anden side hensynet til gerningsmanden.

Foreningen anser det for rimeligt, at gerningsmanden ved offerets anmodning om at blive underrettet ved udgang og løsladelse mv. orienteres om, at tilladelse til udgang vil blive betinget af underretning til offeret. På den måde får gerningsmanden mulighed for at frasige sig udgang under de angivne vilkår.

Foreningen lægger stor vægt på, at ordningen i givet fald gennemføres som foreslået i rapporten, idet en mere vidtgående ordning vil afstedkomme både principielle og praktiske indvendinger. Foreningen lægger også vægt på, at den praktiske gennemførelse af ordningen drøftes detaljeret mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og fængslernes ledelser.

Som anført i lovforslaget finder Justitsministeriet ligesom arbejdsgruppen, at der i kriminalforsorgens generelle vejledning til afsonere bør informeres om underretningsordningens eksistens, således at gerningsmanden har mulighed for at reagere i forhold til myndighederne, hvis vedkommende f.eks. modtager trusler fra offerets omgangskreds under afsoningen.

Arbejdsgruppen har i den forbindelse anført, at oplysningen om, at offeret har anmodet om underretning, i sig selv vil kunne skabe eller forstærke et modsætningsforhold mellem offer og gerningsmand. Af samme grund anbefaler arbejdsgruppen også, at gerningsmanden ikke orienteres om afgørelsen om, hvorvidt der skal ske underretning til offeret, medmindre særlige grunde taler for det. Det bemærkes hertil, at gerningsmanden som udgangspunkt heller ikke kan anses for klageberettiget i sagen om offerets anmodning om underretning.

Justitsministeriet er enig i det, som arbejdsgruppen har anført.

I det omfang andre dataansvarlige end politi og anklagemyndighed modtager oplysninger om, at offeret har anmodet om underretning om gerningsmandens løsladelse mv., vil det efter omstændighederne kunne udløse pligt efter persondatalovens § 29, stk. 1, til at informere gerningsmanden herom. Det må dog samtidig antages, at der i en række tilfælde af hensyn til offeret (eller offerets nære pårørende) vil være mulighed for at undlade at informere efter persondatalovens § 29 på grund af undtagelsesbestemmelsen i navnlig persondatalovens § 30.

For at sikre at der ikke i visse tilfælde vil gælde en pligt til at informere efter persondatalovens § 29, foreslås det på den anførte baggrund, at justitsministeren i regler udstedt efter § 741 g, stk. 3, også kan fastsætte bestemmelser om, at persondatalovens regler om oplysningspligt ikke finder anvendelse i forhold til gerningsmanden.

Der henvises til pkt. 3.2.3, 3.3.1 og 3.3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Landsforeningen Hjælp Voldsofre ser med tilfredshed på de foreslåede forbedringer, som efter foreningens opfattelse i et vist omfang opfylder nogle af de anbefalinger, der er fremsat efter EU-Kommissionens evaluering i 2004 af opfyldelse af retningslinjerne i rammeafgørelsen af 15. marts 2001, hvorefter voldsofre bør kunne vælge, i hvilket omfang de ønsker oplysning om, hvornår gerningsmanden kommer på fri fod. Landsforeningen håber, at det endelige lovforslag tager højde for disse anbefalinger, og at man også i den nærmeste fremtid ser på, hvordan Danmark kan opfylde de øvrige regler fra kommissionen.

Justitsministeriet er løbende opmærksom på at opfylde den nævnte rammeafgørelse om ofres stilling i forbindelse med straffesager.

Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede ordning om underretning om gerningsmandens løsladelse mv. er i god overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 4, stk. 2, hvorefter ”medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det – i det mindste i de tilfælde, hvor der er fare for offeret – kan besluttes om nødvendigt at underrette offeret, når den person, der er tiltalt eller dømt for lovovertrædelsen, løslades”, og artikel 4, stk. 3, hvorefter offeret som udgangspunkt skal kunne vælge ikke at modtage denne oplysning.

Det bemærkes for en ordens skyld, at minimumsforpligtelsen til at underrette ofre, der er i fare, allerede opfyldes med den gældende ordning, jf. punkt 3.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.2.6. Offererstatningsloven

Landsforeningen Hjælp Voldsofre finder det vigtigt og positivt, at fristen for politianmeldelse bliver forlænget og præciseret, og at det ligeledes præciseres, hvornår forældelsesfristen i offererstatningsloven løber fra.

Rigsadvokaten kan tilslutte sig forslagene fra arbejdsgruppen, herunder flertallets forslag vedrørende en udvidelse af den frist for politianmeldelse, som et offer sædvanligvis skal overholde, for at kunne søge om erstatning fra Erstatningsnævnet, jf. offererstatningslovens § 10.

Erstatningsnævnet tilslutter sig mindretallets forslag til ændring af offererstatningslovens § 10.

Det fremgår af arbejdsgruppens rapport, at et flertal i arbejdsgruppen (alle medlemmer undtagen Erstatningsnævnets repræsentant) finder, at der kan være sager, hvor der ikke er sket anmeldelse inden for den nu gældende frist på 24 timer, og hvor sagen ikke vil være omfattet af den gældende dispensationspraksis, men hvor det alligevel synes rimeligt ikke at afskære offerets mulighed for at få erstatning. Flertallet finder endvidere, at det vil kunne skabe en større klarhed om mulighederne for at opnå erstatning, hvis der i loven fastsættes en længere frist for indgivelse af anmeldelse. Uanset om et offer på grundlag af dispensationspraksis ville få sit erstatningskrav behandlet, vil det give en større tryghed, at adgangen hertil følger af lovtæksten. En kortere forlængelse af fristen vil

efter flertallets opfattelse kunne ske, uden at det indebærer afgørende hindringer i forhold til sagernes opklaring mv.

Flertallet finder således, at afvejningen mellem hensynet til offeret og hensynet til at undgå misbrug af bestemmelsen fører til, at det er mest hensigtsmæssigt at indføre en bestemmelse, hvorefter lovovertrædelsen skal være anmeldt inden 72 timer, efter at forholdet har fundet sted.

Et mindretal (Erstatningsnævnets repræsentant) finder, at Erstatningsnævnets praksis for dispensation tilgodeser de tilfælde, hvor staten med rimelighed bør yde erstatning og godtgørelse, selv om anmeldelsen sker sent.

En generel bestemmelse om, at det er tilstrækkeligt, at lovovertrædelsen anmeldes inden 72 timer, vil svække politiets mulighed for at opklare den anmeldte forbrydelse og komme til bunds i de nærmere omstændigheder omkring tilskadekomsten. Ansøgere, der får afslag på en erstatningsansøgning, fordi politianmeldelse er timer/dage efter udløbet af den foreslåede 72-timers frist, vil med vægt kunne hævde, at anmeldelse kort før udløbet af 72-timers fristen reelt ikke ville betyde noget for politiets opklaringsmuligheder.

Mindretallet har imidlertid overvejet, om der kan være grundlag for en kortere forlængelse af fristen, som vil betyde, at mange sager om "week-end-vold" typisk vil blive omfattet af offererstatningsloven, selv om straf-felovsovertrædelsen ikke anmeldes til politiet inden for 24 timer.

Mindretallet er samtidig enig i, at det vil skabe større klarhed om muligheden for at opnå erstatning, såfremt adgangen hertil følger af lovteksten og foreslår på denne baggrund en ændring af offererstatningslovens § 10 i overensstemmelse med det anførte ovenfor.

Justitsministeriet er enig i det, som flertallet i arbejdsgruppen har anført, herunder at en kortere forlængelse af den omhandlede frist ikke vil indebære afgørende hindringer i forhold til sagernes opklaring mv.

Der henvises til pkt. 8.2.2 i arbejdsgruppens rapport og pkt. 4.2.2 og 4.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag adskiller sig – bortset fra enkelte lovtekniske justeringer – ikke fra de udkast til lovbestemmelser, som fremgår af arbejdsgruppens rapport, og som har været i høring. Dog er det i stk. 3 i forslaget til bestemmelsen i retsplejelovens § 741 g om underrettningsordningen angivet, at justitsministeren også kan fastsætte nærmere regler om, at persondatalovens bestemmelser om oplysningspligt ikke finder anvendelse i forhold til den dømte, jf. Justitsministeriets kommentarer til Datatilsynets høringssvar i pkt. 2.2.5 ovenfor.